

[Henning Philipsen.]

stræber eller i hvert fald prøver på at få sat et finansieringssystem på benene, som muliggør, at man kan opnå en stabil boligproduktion, og at man i hvert fald også herindefra kan fordele på art og størrelse i overensstemmelse med det, befolkningen ønsker, og ikke noget, som vi tilfældigvis presser ned over hovedet på befolkningen.

Når jeg siger, man går galt i byen, er det, fordi jeg ikke tror, det er tilstrækkeligt med de 10 pct. statsfinansiering, som boligforliget indeholder, selv om det naturligvis er en begyndelse. Hvis det samtidig havde været en begyndelse til en erkendelse af, at samfundet har ansvaret og må påtage sig ansvaret for dette lands befolknings boligforsyning i lighed med, at man påtager sig ansvaret for trafikforbindelserne, at man påtager sig ansvaret for hospitaler og mange, mange andre ting, så ville det dog i hvert fald i sig selv være prisværdigt, om end jeg ikke synes, det er nok.

Men man går yderligere galt i byen ved at mene, at når det drejer sig om at bygge 8.000 boliger i det almennyttige byggeri om året, så skal kommunerne bidrage hertil med 5 pct. af anskaffelsesudgiften. Det er bombesikkert, hvis jeg må sige det på den måde, at det i hvert fald vil afholde nogle kommuner fra at sætte almennyttigt boligbyggeri i værk, og det vil sige, at det vil afskære en hel del mennesker, som måske var interesseret i at flytte ind i visse kommuner, fra at kunne benytte dette byggeri som en anledning til at placere sig gunstigt, hvad boligen angår, i forhold til deres arbejdspladser. Disse mennesker lades i stikken i samme omfang, som kommunerne nægter at investere disse 5 pct. Det er det, der bliver resultatet af det.

Endelig det, som jeg nok synes er ved at være det værste af det hele, hvad angår det almennyttige byggeri. Man foreslår, at der ved finansieringen af det almennyttige byggeri skal opkræves 8 pct. i alt det ældre almennyttige byggeri, som er opført indtil 1965. Hvad er det, man gør? Man pålægger ene af alle de lejere, som bor i det ældre almennyttige byggeri, en ekstra stigende leje-forhøjelse og vel at mærke en leje-forhøjelse, som stiger i takt med stigende byggeomkostninger, og så har jeg slet ikke talt

om de leje-forhøjelser, der i øvrigt sker i det ældre almennyttige byggeri. Man glemmer — jeg tillader mig at gentage, hvad jeg sagde i juni måned — helt og aldeles adskillige tusinde familier, som i deres unge dage flyttede ind i ældre almennyttigt byggeri, satte sig relativt dyrt i husleje, fordi de regnede med, at når nu de engang kom til det, man vistnok kalder skelsår og alder — nej, det er vistnok på et tidligere tidspunkt, det er vist i konfirmationsalderen, det hedder skelsår — men i hvert fald når de kom hen i nærheden af pensionsalderen, ville de have en mulighed for at sidde til en husleje, som i hvert fald modsvarede den indtægt, de måtte have, når de kom op i nærheden af pensionsalderen. Det forskertser man nu, samtidig med at man lidenskabeligt har forsvaret, hvad jeg synes er rigtigt, at de mennesker, som i deres unge dage har købt et hus, og som nu er nået op i nærheden af pensionsalderen, nu skal fritages for de forpligtelser, der ligger herved, f. eks. stigningen i lejeværdien, som i mange tilfælde ville kunne betyde, at mennesker, der når op i nærheden af pensionsalderen, ikke ville have mulighed for at blive siddende i deres bolig. Her går man den diametralt modsatte vej, og det er en af de aller alvorligste anker efter min mening over for forligets betydning for det almennyttige byggeri.

Disse 8 pct.s stigning, en stigning i takt med byggeomkostningerne foruden øvrige huslejestigninger, der måtte blive nødvendige i takt med prisudviklingen, kan sammenlignes med, at ejerboliger i perioden frem til 1977 har fået en lempelse, som skønsmæssigt kan ansættes til 250-300 mill. kr. som følge af, at man i foråret har fastsat nogle lavere lejeværdier. Det skal yderligere sammenholdes med, at aftrapningen af driftslånene med den deraf følgende husleje-forhøjelse er gennemført pr. 1. april 1977, og det vil sige, at i det omfang, hvor de, der bor i en ejerbolig har en mulighed for at kunne tilpasse sig det, falder den leje-forhøjelse for de mennesker, der bor i det almennyttige byggeri, med sin fulde vægt pr. 1. april 1977 uanset disse boligtageres økonomiske forhold i øvrigt.

Der er efter min mening en ganske klar linje her, og det er den linje, som vi er uenige i: et fald i boligudgifterne for de bestående